

नियमित दिवाणी मुकदमा क्र.८७/२०१४

मोहन वि. वसंत

CNR No.MHLA11-000198-2014

नि.क्र.११४ वर आदेश

१. प्रस्तुत अर्ज वादीने दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश २६ नियम ९ प्रमाणे दाखल केला आहे. वादीने उपअधिक्षक भुमी अभिलेख, निलंगा यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून नियुक्त करावी अशी विनंती केली आहे.

२. वादीच्या कथनाप्रमाणे प्रस्तुत दावा प्रतिवादीविरुद्ध अतिक्रमीत क्षेत्राचा ताबा मिळण्यासाठी दाखल केला असून त्यांच्या कथनाप्रमाणे प्रतिवादीने पुर्व बाजूस वादीचे २६ आर क्षेत्रावर अतिक्रमण केले आहे. प्रतिवादींनी कैफियत दाखल करुन सदर बाब नाकारली आहे. तसेच दावा न्यायप्रविष्ट असतानाही प्रतिवादी अतिक्रमण करतच आहेत. त्यामुळे अतिक्रमीत क्षेत्रात वाढ झाली असण्याची शक्यता आहे. प्रतिवादींनी किती क्षेत्रावर अतिक्रमण केले हे निश्चित करण्यासाठी वादी व प्रतिवादींचे गट नं.१७९, ६६, ६७, ६८ व ७१ यांची आयुक्तामार्फत संयुक्तीक मोजणी होणे आवश्यक आहे. तशी मोजणी झाल्यास न्यायालयास न्यायदानास मदत होणार आहे. सबब, अर्ज मंजूर करावा अशी विनंती केली.

३. प्रतिवादींनी नि.११६ वर अर्जास म्हणणे दाखल करुन अर्जातील मजकूर स्पष्टपणे नाकारला. प्रतिवादींच्या कथनाप्रमाणे वादीने प्रस्तुत अर्ज पुरावा गोळा करण्याचे हेतुने दिला असून वादीचा हेतु प्रामाणिक नाही. तसेच वादीची साक्ष नि.११३ वर नोंदवली असून वादीच्या मालकीची मिळकत ही मुळ मालक अमृता भदरगे यांच्या मालकीची होती. त्यांच्या पश्चात वादीने एकटाच वारस निदर्शनास आणून जमीन

स्वतःच्या नावे करून घेतली आहे. वादीने उलटतपासात त्याची आत्या इंदीराबाई लोभे हयात असल्याचे मान्य केले आहे. त्यामुळे वादी हा वाद मिळकतीचा मालक होऊ शकत नाही. तसेच सन २०१३ पासून वादी, प्रतिवादी यांच्यातील दक्षिण-उत्तर बांध कायम असल्याचे कबूल केले आहे. विशीष्ट दिलासा अधिनियम १९६३ चे कलम ६ प्रमाणे वादीला त्या मिळकतीवर ताबा होता हे सिध्द करणे बंधनकारक आहे. त्यामुळे वादीचा अर्ज खर्चासह नामंजूर करावा अशी विनंती केली.

४. वादी व प्रतिवादी यांचे विधीज्ञांचा युक्तीवाद ऐकला.

५. वादीतर्फे विधीज्ञांनी मुळ दावा अतिक्रमीत क्षेत्राचा ताबा मिळण्यासाठी दाखल केला असून वादीचे कथन पाहता प्रतिवादीने २६ आर क्षेत्रावर पुर्व बाजूने अतिक्रमण केल्याचे स्पष्ट कथन केले आहे. वादीच्या मिळकतीलगत प्रतिवादींचे गट नं.६६, ६७, ७१ व ७९ आहेत. त्यांनीच वादीच्या क्षेत्रावर अतिक्रमण केल्याचे कथन केले आहे. त्यामुळे आयुक्तांची नेमणुक होऊन संयुक्त मोजणी झाल्यास सत्य वस्तुस्थिती पटलावर येणार आहे. सबब, अर्ज मंजूर करावा असा युक्तीवाद केला. याउलट, प्रतिवादीतर्फे विधीज्ञांनी युक्तीवादावेळी वादीचा अर्ज कायद्याने चालण्यास पात्र नाही, कारण वादीला विशीष्ट दिलासा अधिनियम कलम ६ प्रमाणे ताबा सिध्द करणे आवश्यक आहे. वादीने प्रस्तुत अर्ज पुरावा गोळा करण्याच्या हेतुने दिला आहे असे आक्षेप नोंदवले.

६. वादीने प्रस्तुत दावा त्याच्या मालकीचे गट नं.६८ वर प्रतिवादींनी २६ आर क्षेत्रावर अतिक्रमण केले असून सदर अतिक्रमीत क्षेत्राचा ताबा मिळावा म्हणून दाखल केला आहे. प्रतिवादींनी घेतलेले आक्षेप पाहता विशीष्ट दिलासा अधिनियम कलम ६ प्रमाणे वादीचा दावा मिळकतीवर ताबा होता ही बाब सिध्द करण्याची जबाबदारी

वादीची आहे. त्यासाठी कोर्ट आयुक्तांची नेमणुक करता येणार नाही असा आक्षेप घेतला आहे.

७. वादीने तो दावा मिळकतीचा मालक व ताबेदार असल्याचे कथन करून दावा मिळकत त्यास वारसा हक्काने मिळाल्याचे नमूद केले आहे. वादीने दाखल केलेले दावा मिळकतीचे ७/१२ उतारे, फेर नं.३४५ चे अवलोकन करता वादीचे कथन विश्वासाह वाटते. वादीने मालकी हक्कावरील अतिक्रमीत क्षेत्राचा ताबा मागितला आहे. प्रतिवादींनी विशीष्ट दिलासा अधिनियम कलम ६ प्रमाणे वादीने ताबा सिध्द करणे आवश्यक आहे असा आक्षेप घेतला आहे. तथापि, वादीचे मालकी संबंधीचे कागदपत्र पाहता व त्याअनुषंगाने कथनाचे अवलोकन करता प्रतिवादींच्या सदर आक्षेपात तथ्यंश दिसून येत नाही. वादीने त्याच्या उलटतपासात त्याची आत्या हयात आहे तसेच वडीलांचा एक भाऊ गणा भदरगे असा होता ही बाब मान्य केली म्हणून तो मिळकतीचा मालक नाही असा निष्कर्ष काढता येणार नाही. प्रस्तुत दाव्याचे स्वरूप पाहता प्रतिवादींच्या सदर आक्षेपात तथ्यंश दिसून येत नाही.

८. प्रतिवादींनी प्रस्तुत अर्ज न्यायालयामार्फत पुरावा गोळा करण्यासाठी दिल्याचा आक्षेप घेतला आहे. तथापि, प्रस्तुत दावा अतिक्रमीत क्षेत्राचा ताबा मिळण्यासाठी दाखल केला असून वादीने प्रतिवादींनी त्याच्या २६ आर क्षेत्रावर अतिक्रमण केल्याचे स्पष्ट कथन केले आहे. प्रतिवादींच्या मिळकती दावा मिळकतीच्या पुर्वेस, पश्चिमेस व दक्षिणेस असल्याचे मान्य केले आहे. तसेच सदर जमिनीची मोजणी सन २०१३ मध्ये झाल्याचे मान्य केले आहे. दि.३०/०५/२०१३ रोजी दाव्यास कारण घडल्याचे नमूद केले आहे. म्हणजेच, सदर मोजणीनंतर अतिक्रमण झाल्याचे निदर्शनास आल्याचे वादीचे कथनावरून दिसून येते. अशा परिस्थितीत, वादी,

प्रतिवादींच्या जमिनीची एकत्रीत मोजणी होणे आवश्यक वाटते. एकत्रीत मोजणी झाल्यास प्रतिवादींचे कोणतेही नुकसान अगर गैरसोय होणार नाही. याउलट, सत्य वस्तुस्थिती पटलावर येऊन वादीच्या जमिनीवर किती क्षेत्रावर अतिक्रमण झाले आहे अगर नाही ही बाब पटलावर येणार आहे. आयुक्तांचा अहवाल पटलावर आल्यास न्यायालयास न्यायदानास मदत होऊन वादी, प्रतिवादीतील वादाचे समुळ निराकरण करण्यास मदत होणार आहे. वादी आवश्यक मोजणी फी भरणेस तयार आहे. सबब खालीलप्रमाणे आदेश पारीत करीत आहे.

आदेश

१.	निशाणी क्र. ११४ वरील अर्ज मंजूर करण्यात येत आहे.
२.	तालुका निरीक्षक भुमी अभिलेख, निलंगा यांची आयुक्त म्हणून नेमणुक करण्यात येत आहे.
३.	तालुका निरीक्षक भुमी अभिलेख, निलंगा यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, वादी, प्रतिवादींना आगाऊ नोटीसा बजावून गट क्र. ६६ ते ६८, ७१ व ७९ ची मोजणी करून मुळ अभिलेखासोबत पडताळणी करून अतिक्रमण असल्यास ते विशीष्ट रंगाने दर्शवून सुस्पष्ट अहवाल व नकाशा पटलावर दाखल करावा.
४.	वादीने आवश्यक फी परस्पर कार्यालयात जमा करून पावतीची प्रत या न्यायालयात दाखल करावे तसेच आदेश, अर्ज व इतर कागदपत्रांची पूर्तता केल्यावर मोजणीसाठी प्रकरण आयुक्ताकडे पाठविण्यात यावा.
५.	खर्च अंतिम निर्णयावर अवलंबून राहिल.

निलंगा.

(डी. जे. पाटील)

दि. ०८/०१/२०२४

सह दिवाणी न्यायाधीश व. स्तर, निलंगा.